

Ålvundeid Natur og Utfordring AS

TILSYNSRAPPORT NR. 13/1908-16 med pålegg

2018

Innhold

1	Innledning	2
2	Metodikk	2
3	Pålegg	2
4	Andre forhold	4
5	Veiledning om nytt regelverk	4

Dato for tilsyn: 26.9.2017

Sted: Ålvundeid

Tilstede: Øyvind Vadla, driftsleder

Espen Heiszter, tilsynsleder SJT

Eskil Lorås, medrevisor SJT

1 Innledning

Dette tilsynet ble gjennomført som stedlig tilsyn på Natur og Utfordring AS i Ålvundeid den 26. september 2017. Tema for tilsynet var:

- Drift og vedlikehold
- Opplæring av ansatte
- Instruks
- Redning/evakuering
- Rutiner for rapportering av hendelser
- Gjennomgang av pålegg og hendelser

Det ble tatt stikkprøver av innretning 2112, forskrift om fornøyelsesinnretning, tilknyttet de utvalgte tema.

Siden tilsynet var tematisk avgrenset, og basert på stikkprøver, kan det være mangler som ikke er avdekket.

Statens jernbanetilsyn har lagt om til ny tilsynsmetodikk hvor fokus i større grad enn tidligere rettes mot virksomheten fremfor den enkelte innretningen, og virksomhetens sikkerhetsstyringssystem (internkontrollsystem) blir vektlagt i større grad enn tidligere.

Overgangen til ny tilsynsmetodikk innebærer at tilsynets pålegg i større grad enn tidligere krever at virksomhetene må ta stilling til hvorfor avvikene har oppstått, og gjennomføre tiltak for å forhindre gjentakelser. I tillegg må virksomheten korrigere de konkrete avvikene som er angitt.

2 Metodikk

I det følgende vil inspektørens observasjoner under stedlig tilsyn presenteres som *tilsynsbevis*. De observasjonene som vurderes å dokumentere at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt, presenteres som *avvik*. Avvikene knyttes mot en rettslig hjemmel. På bakgrunn av dette formulerer tilsynet *pålegg* som beskriver hva virksomheten må gjøre for å lukke avviket.

3 Pålegg

Avvik 1:

Det er mangler i det løpende vedlikehold av innretningen.

Hjemmel:

Forskrift om fornøyelsesinnretning § 3-6

Tilsynsbevis:

- Det var en del vegetasjon og kvister som stakk ut i banen på to av ziplinene, den ene var i Fossekallen.
- Det ble observert to steder hvor wire-ender var fliset opp og ikke tildekket
- Rapport om tilstand av trær er for lite detaljert mtp. å identifisere tilstanden for hvert enkelt tre- de er ikke nummerert

Varslet pålegg:

Virksomheten må sørge for å ha rutiner for det løpende vedlikeholdet, samt å dokumentere utført vedlikehold. En slik rutine må være på plass **innen 23.05.2018**.

Tilbakemelding fra virksomhet:

Virksomheten har i brev av 25.05.2018 sendt beskrivelse av hvordan disse tilsynsbevis er håndtert. De skriver at alle trær er påført nummer, kvister og grener er fjernet, og det er gjort undersøkelser av trær, både visuelt og ved å ta kjerneprøver. Dette er også dokumentert med bilder. Virksomheten skriver videre at de har oppgradert internkontroll og hovedkontroll.

Tilsynets vurdering:

Tilsynet vurderer disse tilbakemeldingen som tilstrekkelig for å lukke avviket. Tilsynet forutsetter at virksomheten har etablert rutiner for vedlikehold som sikrer at avvik ikke oppstår igjen, og dette vil bli fulgt opp ved senere tilsyn.

Avvik 2

Det er feil i virksomhetens konstruksjon av en fornøyelsesinnretning.

Hjemmel:

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 4-1

Tilsynsbevis:

På zipline «Fossekallen» tar bruker så vidt borti bakken med føttene ca. 20m før landing. Dersom man løfter bena litt unngår man dette.

Mulige pålegg:

Virksomheten må konstruere fornøyelsesinnretningen «Fossekallen» slik at brukere er sikret mot skade eller fare for skade **innen 23.05.2018**.

Virksomheten må sende inn dokumentasjon til Statens jernbanetilsyn på hvordan de har løst dette **innen 23.05.2018**.

Tilbakemelding fra virksomhet:

Virksomheten har 25.05.2018 sendt bilder av hvordan denne ziplinen er strammet opp mer med en jekkestropp (se bilde under) slik at man får større høyde og unngår at man tar nedi bakken.

Tilsynets vurdering:

Tilsynet kan ikke av innsendt bilde se at dette er tilstrekkelig for å svare ut avviket. Hvis oppstramming av endestasjon er løsningen, så må det dokumenteres at zipline har akseptabel sikkerhet, både i forhold til design og bruk. Dette innebærer blant annet at hastighet ved landing skal være forsvarlig ved alle driftsforhold (varierende vindforhold, temperatur og vekt på personer) og at minimum tillatt sikkerhetsfaktor på zipline er ivaretatt. Tilsynet opprettholder pålegget som er gitt i utkast til tilsynsrapport om avvik 2, med ny frist.

Pålegg:

Virksomheten må konstruere fornøyelsesinnretningen «Fossekallen» slik at brukere er sikret mot skade eller fare for skade **innen 10.11.2018**.

Virksomheten må sende inn dokumentasjon til Statens jernbanetilsyn på hvordan de har løst dette **innen 10.11.2018**.

4 Andre forhold

Virksomheten har hatt en vurdering av trær i 2017, men denne var lite detaljert.

5 Veiledning om nytt regelverk

Ny forskrift om fornøyelsesinnretning inneholder krav til sikkerhetsstyringssystem. Forskriften fastsetter minstekrav til innholdet i virksomhetens sikkerhetsstyringssystem, jf. § 2-10 i forskrift om fornøyelsesinnretning.

Under tilsynet ble det avdekket at virksomheten ikke har tilstrekkelige rutiner for å oppfylle kravene i ny forskrift om fornøyelsesinnretninger. Følgende krav ble påpekt under tilsynet:

- Rutiner for registrering og oppfølging av ulykke, alvorlig hendelse og hendelse er ikke tilfredsstillende. Rutinene må også omfatte umiddelbare tiltak for å redusere virkningen av ulykken, den alvorlige hendelsen eller hendelsen, samt undersøke årsak og fastsette tiltak for å hindre gjentakelse jf. tilsynsbevis 1.
- Bestemmelser om hvordan sikkerhetsmessig risiko forbundet med driften av virksomheten skal identifiseres og følges opp. Virksomheten kunne ikke fremlegge risikoanalyse for innretningen og må utarbeide dette jf. tilsynsbevis 2.
- Krav til kompetanse for personell som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten, herunder krav til kompetanse om førstehjelp og redning, samt dokumentasjon på gjennomførte redningsøvelser jf. tilsynsbevis 3,4 og 5.

Etter § 6-3 i forskrift om fornøyelsesinnretning må kravet til sikkerhetsstyringssystem i § 2-9 og § 2-10 være oppfylt innen ett år fra forskriftens ikrafttredelse. Forskriften trådte i kraft 1. juli 2017.

Rapportdato: 12.10.2018

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Direktør

Espen Heiszter
Tilsynsleder

***Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten
signatur***